

Obsah

ÚVOD.....	7
1. OSOBNOST VŠ UČITELE, STUDENTA A MENTÁLNĚ HYGIENICKÉ ASPEKTY ZVLÁDÁNÍ PROFESE VYSOKOŠKOLSKÉHO UČITELE.....	8
1.1 OSOBNOST VŠ UČITELE A STUDENTA	9
1.1.1 <i>Obecně k osobnosti</i>	9
1.1.2 <i>Osobnost vysokoškolského učitele</i>	13
1.1.3 <i>Osobnost vysokoškolského studenta</i>	21
1.2 MENTÁLNĚ HYGIENICKÉ ASPEKTY ZVLÁDÁNÍ PROFESE VYSOKOŠKOLSKÉHO UČITELE	24
1.2.1 <i>Neuropsychická zátěž a stres, jejich zdroje a dopady na člověka</i>	25
1.2.2 <i>Ohrožující faktory a syndrom vyhoření</i>	30
1.2.3 <i>Podmínky, možnosti a způsoby cílevědomého zvládnání zátěže či stresu</i>	37
LITERATURA	46
2. PEDAGOGICKÝ KONSTRUKTIVISMUS.....	48
2.1 POZNÁNÍ NELZE PŘEDAT	48
2.1.1 <i>Význam dosavadních znalostí studentů</i>	48
2.2 POMŮCKY PRO PLÁNOVÁNÍ LEKCÍ.....	49
2.2.1 <i>Evokace – první fáze procesu učení v třífázovém modelu E - U - R</i>	49
2.2.2 <i>Uvědomění si významu informací a zkušeností – druhá fáze modelu procesu učení</i>	50
2.2.3 <i>Reflexe – třetí fáze modelu procesu učení</i>	50
LITERATURA	50
3. AKTIVIZUJÍCÍ METODY VÝUKY A UČEBNÍ STYLY.....	51
3.1 VÝZNAM AKTIVIZUJÍCÍCH POSTUPŮ A METOD.....	51
3.2 TEORIE EXPERIENCIÁLNÍHO UČENÍ.....	52
3.3 UČEBNÍ STYLY	58
LITERATURA	63
4. PŘEHLED AKTIVIZUJÍCÍCH METOD VÝUKY.....	64
4.1 AKTIVIZUJÍCÍ METODY.....	64
4.1.1 <i>Přednosti a rizika aktivizujících metod</i>	64
4.1.2 <i>Formy aktivizujících metod výuky</i>	65
4.1.3 <i>Reflexe</i>	66
4.1.4 <i>Příklad</i>	66
4.2 VEDENÍ DISKUSE.....	67
4.2.1 <i>Popis metody</i>	67
4.2.2 <i>Otázky</i>	70
4.2.3 <i>Jak zvýšit aktivitu studentů v diskusi?</i>	71
4.3 EXPERIMENTÁLNÍ METODY	75

4.3.1	Popis metody.....	75
4.3.2	Příklad.....	76
4.4	HRANÍ ROLÍ.....	76
4.4.1	Popis metody.....	76
4.4.2	Koho v roli hrájeme?.....	78
	LITERATURA A ODKAZY NA RELEVANTNÍ ZDROJE	80
5.	KRITICKÉ MYŠLENÍ A UČENÍ.....	82
5.1	ARGUMENTACE – CÍLE A METODY PRO ROZVOJ DOVEDNOSTI ARGUMENTOVAT.....	84
5.1.1	Dílčí cíle výcviku v argumentaci.....	84
5.1.2	Názorová linie.....	92
5.1.3	Argumentační esej.....	92
5.2	PRÁVIDLA A METODY PRO ROZVÍJENÍ DISKUSE	95
5.2.1	Moderovaná diskuse celé studijní skupiny.....	95
5.2.2	Popis několika diskusních metod v malých skupinách	97
	LITERATURA	106
6.	FORMY VÝUKY A PREZentační DOVEDNOSTI	108
6.1	FORMY VÝUKY	108
6.1.1	Přednáška.....	108
6.1.2	Cvičení.....	110
6.1.3	Seminář.....	110
6.1.4	Konzultace.....	110
6.1.5	První setkání se studenty v semestru.....	110
6.1.6	Další výuka.....	111
6.1.7	Spolupráce více pedagogů na výuce kurzu.....	112
6.2	PREZentační DOVEDNOSTI.....	113
6.3	VYUČOVACÍ A MEDIÁLNÍ POMŮCKY	116
6.3.1	Tabule.....	117
6.3.2	Flipchart.....	117
6.3.3	Dataprojektor a programy na přípravu prezentací.....	118
6.3.4	Video a videokamera.....	119
6.3.5	Další multimediální pomůcky.....	119
6.4	NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE PŘI PREZENTACI	120
6.4.1	Hlas a způsob řeči.....	120
6.4.2	Oční kontakt.....	120
6.4.3	Mimika.....	120
6.4.4	Gestikulace, pohyb a držení těla.....	120
6.5	VIDEONÁHRÁVKA VLASTNÍ VÝUKY	121
	LITERATURA	124
7.	PŘEDNÁŠKA.....	125

7.1	NEVÝHODY A VÝHODY PŘEDNÁŠEK	125
7.2	PRŮBĚH DOBRÉ PŘEDNÁŠKY	126
7.3	MOŽNÉ DALŠÍ AKTIVITY SPOJENÉ S PŘEDNÁŠKOU.....	126
7.3.1	<i>Kooperativní diskusní skupiny nebo dvojice</i>	126
7.3.2	<i>Párové poznámky</i>	126
7.3.3	<i>Jednostránkový souhrn</i>	127
7.3.4	<i>Řízené deníkové záznamy propojené s obsahem přednášky</i>	127
7.3.5	<i>Průběžná zpětná vazba zabudovaná do běhu přednášky - minutový esej</i>	127
7.3.6	<i>Detektivní vyprávění o tématu přednášky (oborové dobrodružství)</i>	127
7.3.7	<i>Přednáška jako argumentace</i>	128
	LITERATURA	128
8.	PŘÍPADOVÁ STUDIE ANEB KAMNA, KTERÁ NEPÁLÍ	129
8.1	TROCHA HISTORIE.....	129
8.2	CHARAKTERISTIKA METODY PŘÍPADOVÝCH STUDIÍ	130
8.3	PROČ POUŽÍVAT PŘÍPADOVÉ STUDIE?	131
8.4	JAK SLOŽITÉ MOHOU BÝT PŘÍPADOVÉ STUDIE?	132
8.5	JAK PROBÍHÁ VÝUKA S PŘÍPADOVÝMI STUDIEMI Z POHLEDU STUDENTA	135
8.6	KDY ZAŘADIT PŘÍPADOVÉ STUDIE DO VÝUKY?	136
8.7	PŘÍPRAVA NUTNÁ PRO POUŽITÍ PŘÍPADOVÝCH STUDIÍ.....	137
8.8	JAK SE PŘIPRAVIT NA VÝUKU S PŘÍPADOVOU STUDIÍ?	141
8.8.1	<i>Propojení případové studie na cíle předmětu</i>	142
8.8.2	<i>Obsah</i>	143
8.8.3	<i>Poznámky lektora</i>	149
8.8.4	<i>Samotný proces vedení případové studie</i>	149
8.9	KDE ZÍSKAT PŘÍPADOVÉ STUDIE?.....	154
	LITERATURA	155
9.	FORMY ZPĚTNÉ VAZBY, ZPŮSOBY JEJÍHO POSKYTOVÁNÍ A ZÍSKÁVÁNÍ.....	157
9.1	ZPĚTNÁ VAZBA, CHYBY PŘI JEJÍM POSKYTOVÁNÍ A PŘIJÍMÁNÍ	157
9.2	ZÁSADY POSKYTOVÁNÍ ZPĚTNÉ VAZBY	164
9.3	ZPĚTNÁ VAZBA A HODNOCENÍ	165
	LITERATURA	166
10.	PRINCIPY A METODY HODNOCENÍ STUDENTŮ.....	167
10.1	CO JE CÍLEM HODNOCENÍ STUDENTŮ?.....	167
10.2	METODY HODNOCENÍ	169
	LITERATURA	172
11.	VYUŽITÍ KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ VE VÝUCE	173
11.1	KOMUNIKACE PROSTŘEDNICTVÍM E -MAILU	173
11.1.1	<i>Vytváření e -mailu</i>	173

11.1.2	<i>Odpověď na e-mail</i>	176
11.1.3	<i>Formální a neformální komunikace</i>	176
11.1.4	<i>Kdy není vhodné používat e-mail</i>	176
11.1.5	<i>Alternativy e-mailové komunikace</i>	177
11.2	GOOGLE DISK – KANCELÁŘ OD GOOGLE	178
11.2.1	<i>Uživatelské prostředí</i>	179
11.2.2	<i>Možnosti využití aplikací Google Disku ve výuce</i>	184
11.2.3	<i>Vytvoření nového dokumentu</i>	185
11.2.4	<i>Sdílení a spolupráce na dokumentech</i>	194
11.2.5	<i>Postup pro sdílení dokumentů</i>	194
11.2.6	<i>Publikování dokumentu na internetu</i>	196
11.2.7	<i>Komentáře</i>	197
11.2.8	<i>Komunikace s uživateli on-line</i>	198
11.3	ALTERNATIVY GOOGLE DISKU	199
11.3.1	<i>Microsoft Office Online</i>	199
11.3.2	<i>Thinkfree</i>	200
11.3.3	<i>Zoho Office Suite</i>	201
11.4	DOODLE – ORGANIZACE ČASU SKUPINY LIDÍ.....	202
11.4.1	<i>Možnosti využití služeb Doodle ve výuce</i>	204
11.4.2	<i>Plánování události</i>	205
11.4.3	<i>Výběr možností</i>	209
11.4.4	<i>Správa hlasování</i>	209
11.4.5	<i>Možnosti spolupráce s dalšími aplikacemi</i>	210
11.4.6	<i>Placené služby Doodle</i>	211
11.4.7	<i>Alternativy Doodle</i>	212
11.5	SLI.DO.....	213
11.6	KAHOOT	216
	LITERATURA	217